

Seder hazanut manuscript

Manuscript Ets Haim nr EH 49_B_23

Auteur: onbekend

Datum, onbekend, ca 1800

Uitgewerkt door J B Sondervan, juni 2018 – februari 2019

Enkele opmerkingen vooraf

De onbekende auteur van dit manuscript was niet consistent in zijn spelling. Zo is sabbat soms met een hoofdletter en soms zonder, soms met één b en soms met twee. Musaph wordt soms met ph geschreven en soms met f et cetera. De auteur kort Ivriet teksten vaak af, maar is ook hierin niet consistent. Voor een deel is dit waarschijnlijk ontstaan doordat hij niet voldoende ruimte had gelaten in het Nederlands om het Ivriet ertussen te krijgen. In de uitwerking van dit manuscript heb ik getracht om de teksten letterlijk over te nemen, inclusief alle inconsistenties. Links in de kantlijn staat het nummer van de pagina in het manuscript waar dat deel van de tekst bij hoort. Alhoewel de auteur, zoals bij ons gebruikelijk, Rashi schrift gebruikt, heb ik ervoor gekozen om 'recht' schrift te gebruiken. Dit, om het de lezer eenvoudiger te maken.

Om de lezer te helpen heb ik een inhoudsopgave toegevoegd. Om de inhoudsopgave compleet te maken heb ik af en toe een titel toegevoegd. Deze titels zijn met een * aangegeven. Een trefwoordenregister is niet zinvol, omdat de 'find' functie veel krachtiger is dan welke lijst dan ook.

In Ets Haim bevinden zich onder andere twee anonieme manuscripten met nummers EH 48_E_36 en EH 48_E_37. Deze zijn identiek aan het hieronder uitgeschreven Nederlandstalige manuscript EH 49_B_23, met dat verschil dat deze twee in het Portugees zijn geschreven. Bij het uitwerken van het manuscript heb ik, ter referentie, gebruik gemaakt van EH 48_E_36 & 37. "Referentie" hier betekent dat ik slecht leesbare delen heb vergeleken om te ontcijferen en een enkele keer een missend stukje tekst heb aangevuld in een footnote. Alhoewel ik op verschillen niet systematisch heb gecontroleerd zijn er terloops wel een aantal interessante constatering gedaan. Zo blijken de manuscripten zó gelijk dat als een term in het Ivriet is geschreven, dan is dat in alle drie manuscripten ook zo is, en als de term getranscribeerd is, dan is ook dat in alle drie manuscripten zo. Opmerkelijk is dat de transcriptie als zodanig niet altijd gelijk is. Zo is עומר in het Portugees getranscribeerd als Omer met een o, maar in het Nederlands als Homer met een h. Tevens is de spelling van het Portugees in de pregaõs niet altijd gelijk, ondanks dat de pregaõs *altijd* in het Portugees zijn. Zo staat bijvoorbeeld in het Nederlandse manuscript bensaõ met een s, terwijl in de Portugese manuscripten bençaõ met een ç staat. De pregaõs zijn in de tekst **bruin** gemarkeerd.

Mijn dank gaat uit aan mevrouw dr. Tirtsah Bernfeld-Levi en Prof Herman Prins Salomon. Zij hebben mij enorm geholpen om onduidelijke pregaõs te ontcijferen en te verklaren.

De manuscripten zijn online te vinden op de site van het Ets Haim:

http://etshaimmanuscripts.nl/eh_49_b_23/ in de footnotes aangeduid als EH_23

http://etshaimmanuscripts.nl/eh_48_e_36/ in de footnotes aangeduid als EH_36

http://etshaimmanuscripts.nl/eh_48_e_37/ in de footnotes aangeduid als EH_37

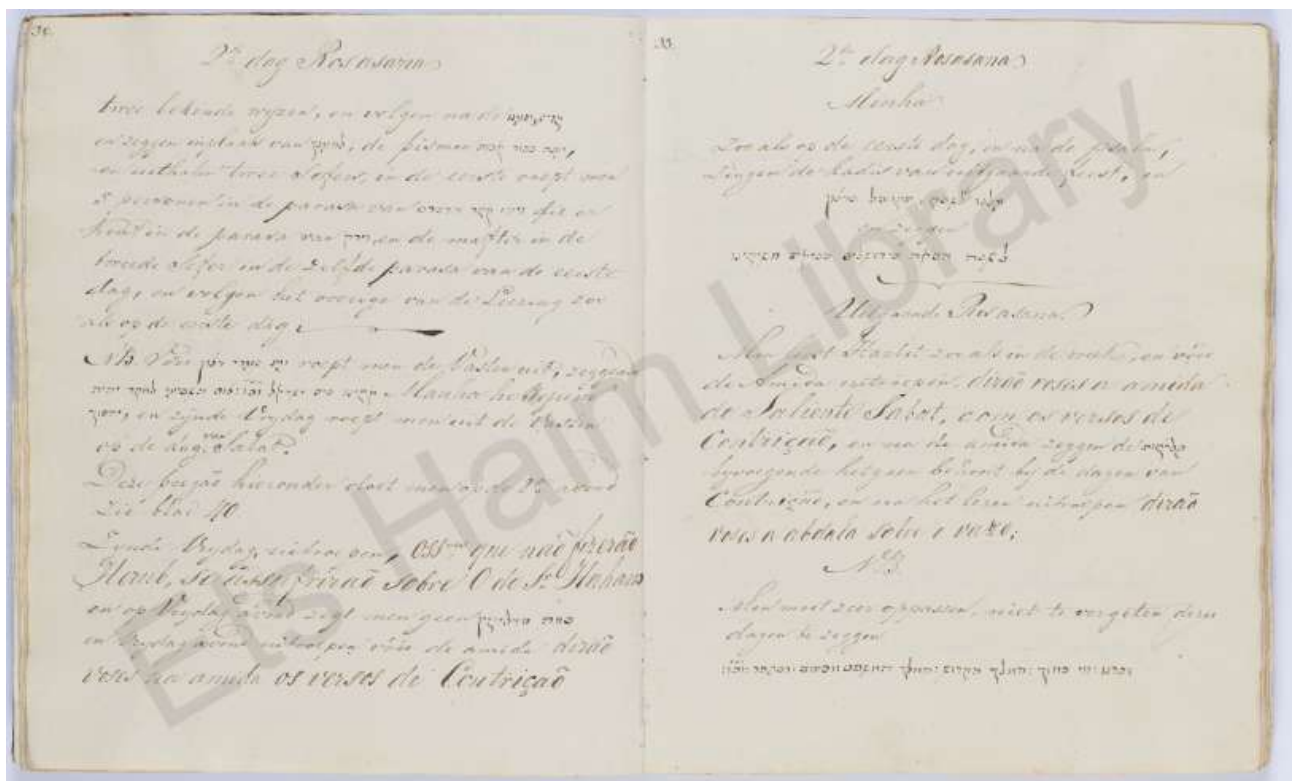
Portugese taal in het manuscript

Pregaõs (afkondigingen) die anno vandaag nog worden gebuikt heb ik niet vertaald, daarvoor verwijs ik naar "Het Portugees in de Esnoga van Amsterdam" door H Prins Salomon, 2001 ISBN 90 90 14075

1. Andere pregaõs zijn vertaald in een footnote.

De lijst hieronder geeft de vertaling van enkele termen die vaak voorkomen in het manuscript, maar niet algemeen bekend zijn omdat deze in de loop van de tijd vertaald zijn naar het Nederlands.

- Acompanhare: begeleiding (naar de hechal)
- Arodiamentos: rondgangen, in deze context: hoshanganot
- Bencaõs: berachot
- Contricao: bekering, teshuba
- Orfas: wezen (die kadis zeggen)
- Pregaõ: afkondiging
- Saliente (Sabbat): uitgaande (sabbat)
- Reza: gebed, tefilla
- Rogativa: techinot of gebed voor een ernstig zieke, afhankelijk van de context
- Tornada: herhaling van de ngamida
- Vespóra: ingaande

Table of Contents

Enkele opmerkingen vooraf	1
Portugese taal in het manuscript.....	2
Orde van het uitroepen der vastendagen.....	8
Sabat vóór Roshodis.....	8
Rosasana*	8
Sabat vóór Rosasana	8
Vispora van Rosasana	8
Minha	9
Harbit	9
1 ^{ste} dag van Rosasana.....	9
Musaph	10
Minha	10
2 ^{de} dag Rosasana	10
Harbit	10
2 ^{de} dag	10
Minha	11
Uitgaande Rosasana.....	11
Vastendag van Guedalha	11
Minha	11
Dagen van Contriçaõ.....	12
Sabat Tesuba	12
Orde van de Nedaba	12
Kipur*	12
Vespora de Kipur.....	12
De avond van Kipur	13
De dag van Kipur	13
Minha	14
Uitgaande Kipur	14
Einde	14
Orde van Sucot.....	15
Minha*	15
Harbit	15
Eerste dag	15

Orde van de Acafot	15
Minha	16
Tweede avond.....	16
2 ^{de} dag	16
Minha zoo als de 1 ^{ste} dag	16
Uitgaande feest der eerste dagen*	16
Middendagen	16
Minha*	16
De overige dagen	17
Sabbat van middendagen	17
Harbit	17
Ochtend*.....	17
Minha*	17
Uitgaande sabbat.....	17
Osahana Rabah	18
Mincha*	18
Harbit	18
Sachrit	18
Minha	19
Simeha Tora	19
Minha	21
Uitgaande Simcha Tora	21
Sabat Beresiet	21
Minha*	21
Harbit	21
Ochtend*.....	22
Minha	22
Hanuca	22
Harbit	23
Ochtend*	23
Minha*	23
De 2 ^{de} dag*	23
De overige dagen	23
Sabat Hanuca	23

Minha*	23
Harbit	24
S' morgens*	24
Minha*	25
Saliënte sabbat*	25
Roshodes Hanuca	25
Harbit	25
Sachrit	25
Mincha*	25
Sabat Roshodes Hanuca	26
Harbit	26
S' morgens	26
Minha	26
Vasten van Tebeth	26
Minha	27
Sebath	27
Adar	27
Sabbat Sahor	28
Vasten van Ester	28
Minha	28
Purim*	29
Harbit van Purim	29
Ochtend*	29
Minha*	30
2 ^{de} dag	30
Minha	30
Sabbat Pará	30
Sabbat Ahodis	30
Sabbat Agadol	31
Paasch*	32
Vesper van Pesach	32
Harbit van Paasch	32
Eerste dag	32
Minha	32

2 ^{de} avond	33
2 ^{de} dag	33
Eerste avond Middendagen	33
Eerste middag	33
Minha	34
Harbit*	34
2 ^{de} middendag.....	34
3 ^{de} middendag.....	34
4 ^{de} middendag.....	34
Sabbat Middendag.....	34
Harbit	34
Ochtend*.....	35
Minha	35
Uitgaande Sabbat middendag.....	35
Zevende avond van Paasch	35
Zevende dag Paasch.....	35
Harbit	35
S' morgens*	36
Minha*	36
Achtste dat Paasch.....	36
Uitgaande feest.....	36
Isroe hah*	36
Ijar*	37
33 van de Homer.....	37
Sivan	37
Sebuot.....	37
1 ^{ste} avond	37
1 ^{ste} dag.....	37
Nedaba van Ets haim	38
Minha	39
2 ^{de} avond	39
2 ^{de} dag.....	39
Minha	39
Uitgaande Sebuot*	39

Isru Gag	39
Vastendag van Tamus	40
De dag van Vasten	40
Minha	40
De maand Ab*	40
R.H Ab	40
Tisha Beab	41
Harbit	41
S' morgens.....	41
Minha	42
Harbit	42
Sabat Nahamu.....	43
Harbit van Sabbat Nahamu.....	43
S' morgens*.....	43
Minha*	43
15 Ab*	43
Aanvullingen	43
Blz 109.....	43
Blz 112.....	43
Missende stukken	44
Ros Hodes Elul.....	44
Selihot de manha	44
Para reformar a finta.....	45

Orde van het uitroepen der vastendagen

Vasten van tamus -	צום הרביעי
vasten van Gedalha -	צום השביעי
vasten van Tebeth -	צום העשירי

Deze drie vastendagen roept men uit en geen andere.

deze bovengenoemde vastendagen roept men uit de sabbat van te voren, vóór het zeggen van

חסדך en men zegt het op deze wijze,

אחינו בית ישראל ו'ל' צום הרביעי יהיה

(למחר) (ביום שלישי) (ביום חמישי)

יהפוף אותו ה'ק'ב'ה וכו, "Manha (Tersa feira) (qunta feira) he Jejum",

Sabat vóór Roshodis

Uitroepen de R.H vóór חסדך יהי men zegt R.H zijnde Zondag R.H zegt men למחר, en zijnde Zondag en Maandag zegt men ולמחר¹ למחר "manha e depois de manha he R.H", zijnde dinsdag ביום השלישי, zijnde Woensdag ביום הרביעי, zijnde donderdag ביום חמישי, zijnde vrijdag ביום הששי, en Sabat ביום שבת קדש

Rosasana*2

Sabat vóór Rosasana

Men roept de R.H. niet uit, uitgaande Sabat zegt men geen שובה, maar na de amida

יהי שם ה': קדיש לעילה: אורך ימים אשביעהו וכו

ואתה קדוש וכו': סליחות וכו': קדיש תתקבל: הבדלה

N.B In de hebden slaat men over het woord ששת men zegt המעשה את ימי המעשה wel te verstaan waneer Ros Hasana valt op maandag, dinsdag, of donderdag, maar vallende op Sabat zegt men שובה en ook המעשה ימי ששת.

Vallende Rosasana op donderdagen en vrijdag moet men uitroepen dinsdagen en middag

"Voses tenem obrigçaõ de fazer Hirub".

Vispora³ van Rosasana

Men zegt geen Rogativa⁴s niet S'morgens en ook niet S'middags, S'morgens roept men uit, "minha para os Senhores qui jejuão a Mismara⁵ as .... Oras", en hetzelfde roept men uit alle de vespers van Roshodis, behalve R.H. Ijar.

¹ Moet zijn (zie ook EH_36 & 37) ולמחר, E37 is gelijk aan deze, E36 is correct.

² Headers aangeduid met een * komen niet voor in het manuscript, maar zijn toegevoegd om het overzichtelijker te maken.

³ Vispora, vespers= ingaande, vooravond, ngereb

⁴ In deze context: techinot, zie SH Brandon pag 187 die op dit punt zegt "ingaande feest zegt men geen Smeekgebeden". Rogativa wordt ook gebruikt als aanduiding voor de gebeden voor een ernstig zieke (zie SH Brandon pag 219). Rogativa wordt vertaald als "large procession making a plea to G'd for help"

Minha

Men leest zoo als in de week.

Harbit

De Hazan begint de psalm **לאסף על הגיתית** (en zijnde sabat begint men **שיר ליום השבת**) en zingen **קדש נא** en daarna de psalm van feest) en beginnen de laatste vers op de wijs van **אחות קטנה** en dadelijk volgen **אחות קטנה**⁶ repiteerd de hazan op het einde van ieder vers het woord van **וקללותיה**, en eindigende de Pismon, wachten

Pag 4

Op de Heeren Hahamim, en zingen de laatste vers op de wijs van **שופט**, en hetzelfde de kadis: **יהא רבא** op de wijs van **רשים ידי**, en dadelijk Harbit zoo als in het boek staat, en na de Amida (יכולו) en de Tornada⁷ zijnde Sabat) de gehele: **וכו הללו קל בקדשו וכו**, en de **קדיש ברכו וכו**, en de **קדיש ברכו וכו** op de wijs van **רשים ידי** en daarna **לשבח עלינו** en **Jigdal Eloim Hai** op de wijs van **רשים ידי**

NB Men is gewoon om te zeggen op Rosasana en Kipur in de hoogte.

Pag 5

1ste dag van Rosasana

Wachten op de Hahamim, en beginnen **אל תדינו**⁸ en bij het eindigen repiteeren de laatste vers, en beginnen **שופט** en op en op het einde van ieder vers repiteeren het woord van **התמיד** en eindigende repiteeren de laatste vers, beginnen **כל חי**⁹ op de zelfde wijs, tot **מן העולם ועד** en **העולם אתה אל** en **והעולם אתה אל** en verder op de gewone wijs, en daarna volgt **ידי רשים**¹⁰ zeggende op het eind van ieder vers **ישראל** en zingen de kadies op de wijs van **לשבח עלינו** op de wijs van **רשים ידי** en volgen de lezing zoo als in het boek staat, en zeggen de Tornada op de wijze welke men gewoon is, en de **קדושה** zingt men op de wijs van de **Proef**¹¹, of van Kipur, en na het eindigen van de Tornada zegt men **מלינו**¹² (zijnde sabat zegt men het niet) en daarna **קדיש** : **ותערנו וכו** en daarna **למענך אלקי**¹³ repiteerende het laatste woord op het

Pag 6

einde van ieder vers, en de gehele laatste vers, **תקובל ברצון** (**??**¹⁴) en gaan de Hahamim van de Teba ~~

Roepen aan de Gabaÿ om te doen de aanstelling van 3 parnassim, en van de Bruidegoms¹⁵, daarna de ascabot, en uithalen 2 sefers, in de 1ste roept men 5 personen in de parasa **את שרה** die er komt in de parasa van Vaiëra, en zijnde saba roept men 7, en de maftir roept men in de 2de sefer **השביעי** die er komt in de parasa van Pinechas, en na de **bencaó** aan de kaäl, beginnen **ענת** zeggende op het einde van ieder vers **והמזבח** en repiteeren de gehele laatste vers, en beginnen **שופר**¹⁷ in acht nemende de formulier van de voorgaande Pismon, daarna zegt de

⁵ תענית ערב ראש חודש

⁶ Repiteren = herhalen

⁷ Tornada = herhaling vd ngamida (?)

⁸ Pag 61 (alle pagina nummers hieronder verwijzen naar RH boek, uitgave 1995)

⁹ Pag 63

¹⁰ Pag 65

¹¹ In EH_36 & 37 staat "prova"???

¹² Pag 77

¹³ Pag 79

¹⁴ Komt niet voor in de tefillot maar stat vaak in dit SH. Misschien een afsluitende wens?

¹⁵ חתן תורה & בראשית

¹⁶ Pag 90

¹⁷ Pag 92

תוקע zijn versen, en de bencaõ, en blaast, en de Hazan moet zorg dragen hem te noemen alle de stemmen zeer exact

Pag 7

en waarschuwend, dat hij moet noemen שברים תרועה in een partij, en in der musaf afgescheden, bij het eindigen van het blazen zeggen תרועה העם יודעי תרועה en terug brengen de sefers na hun plaats ~~~

N.B zijnde sabbat zeggen in de laatste vers van עת שערי רצון¹⁸ in plaats van de zeggen ושמע תקיעה en eindigende dadelijk zeggen ושמע תקיעה ותרועה, en men zegt niet שופר ה' בקול שופר en men blaast ook niet.

Musaph

Wachten op de Hahamim en zeggen השיבנו וק' לעילה en leest de kaäl בלחש en vóór de tornada zingen אוחילה¹⁹ op de wijs van שופט en zingen de קדושה op de wijs van למענך of van קטנה en volgen ידי רשים²⁰ ואלו עולם

תקובל ברצון

Pag 8

Minha

(eerste regel ivriet niet leesbaar)²¹

geen הקטורת למנצח, ובא לציון קדיש לעילה, en lezen בלחש en zeggen de חזרה en zingen de קדיש תתק' אבינו מלכינו amida en daarna אחות קטנה עת שערי of van קדושה, en na de zonder תענו, de psalm van Feest, יהא שלמא רבא, en zijnde Sabat zegt men ואני תפילתי en uithalen sefer, en roepen 3 personen in de parasa van de week, en na de amida zeggen וצדקתך en geen מלכנו, men zegt geen ascaboth van het jaar, doch wel voor degeen welke in deze week gestorven zijn.

NB In Minha komen de Hahamim niet op Teba.

Pag 9

2de dag Rosasana

Harbit

Beginnende de psalm, en eindigende wachten op de Hahamim, en zingen de laatset vers op de wijs ו אחות קטנה, en hetzelfde de Kadis, en volgen zoo als op de eerste avond.

NB Zijnde Saliente²² Shabbat, roept met uit vóór de Amida “*diraõ voses na Hamida o verso de* ותודענו *ij heziste nos saber*”.

2de dag

Wachten op de Hahamim, en beginnen יום לך אערורתחינה²³ ה', en op het einde van ieder capittel repiteren de vers, en volgen כל חי נשמת zoo als op Sabat, en daarna שמך ארוממך, en zeggen op het einde van ieder vers ויתנשא, zingende Kadis op de wijs van שופט, en de קדושה op een der

¹⁸ Pag 90

¹⁹ Pag 96

²⁰ Pag 108

²¹ In EH_36 & 37 staat למנצח, ובא לציון ואין אומרים פיתום הקטורת

²² Saliente = uitgaande

²³ Pag 66

~ twee bekende wijzen, en volgen na de תענו קשיש, en zeggen inplaats van למענך, de pismon יענה ויהי אחר אחר²⁴, en uithalen twee Sefers, in de eerste roept men 5 personen in de parasa van אחר אחר die er komt in de parasa van וירא, en maftir in de tweede sefer in de zelfde parasa van de eerste dag, en volgen het overige van de Leezing zoo als op de eerste dag ~

NB Vóór רצון שיעי למחר roept met de Vasten uit, zeggende צום התשיעי למחר יהיה "Manha he Jejum" יהיה, en zijnde vrijdag roept men uit de vasten op de dag van Sabat.

Deze pregaõ hieronder doet men op de 2de avond zie blad 40.

Zijnde Vrijdag, uitroepen, "OSS^{nes} que naõ fizerão Herub, se assufriraõ sorbe O do Sr Haham" en op de Vrijdag avond zegt men geen מדלילין במה en vrijdag avond uitroepen vóór de "amida diraõ voses na amida os versos de Contriçaõ"²⁵.

Minha

Zoo als op de eerste dag, en na de psalm, zingende kadis van uitgaande feest, en

עלנו לשבח, תקובל ברצון

en zeggen

לשנה הבאה בירושלים בביאת משיחנו

~~~~~

Uitgaande Rosasana

Men leest Harbit zoo als in de week, en vóór de Amida uitroepen "diraõ voses a amida de Salienet Sabat, com os versos de Contriçaõ", en na de amida zeggen de סליחות bijvoegende hetgeen behoort bij de dagen van Contriçaõ, en na het lezen uitroepen "diraõ voses a abdala sobre o vazo".

NB Men moet zeer oppassen, niet te vergeten deze dagen te zeggen זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, המלך המשפט, וכתוב, ובספר וכו'

Vastendag van Guedalha

Lezen zoo als in de week, en zeggen עננו inde Amida en in de tornada na de bencaõ ישראל, en na de amida zeggen מלכנו אבינו en volgen het boek (en niet zijnde rogativas²⁶, zegt met niet verder dan tot אתה קל inclus, dadelijk לעלה קדיש) en uitroepen het uur van Minha, en uithalen de sefer, roepen 3 personen in de parasa van ויחל משה die er komt in de parasa van כי תשא, en komende aan לעשות דבר אשר slaat men over ויפן en men begint לך פסל אל משה ה' ויאמר, Kadis, na het lezen לציון ברצון ובא למנצח, ויאשרי, en in de Echal beginnen de psalm, kadis der weeskinderen קוה וכו', תנא דבי אליהו: קדיש דרבנן. ברכו: עלינו לשבח וכו': תקובל ברצון

NB De Hazan die er leest zing de versos in de 3de Capittel Smorgens met ויעבור. en Smiddags zegt de Haham ויעבור.

Minha

שמע קולי : למנצח על הגיתית : פטום הקטרת :

אשרי : קדיש לעילה : קל ארך אפים: השכבות

en uithalen Sefer en zeggen dezelfde parasa van Smorgens, zonder te zeggen Kadis, de psalm "יענך ה' תכון תפלתי קטורת וכו' ויאשרי, en terugbrengen de Sefer na de Echal, en na de Tassas zeggen van ויעבור

²⁴ Pag 79

²⁵ Conticao = berouw, bekering (jeme teshuba)

²⁶ Geen rogativas (techinot) als er een hatan of mila is

en zeggen de amida met de tornada, met עננו en ברכת כהנים en na de amida מלכנו אבינו en volgen het boek en na תקובל ברצון, zeggen, in den tijd dat men uithaalt de Tefilim het volgende

שיר המעלות אל ה" בצרה לי וכו'
שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו'
שיר המעלות הנה ברכו את ה" וכו'
ה" צבקות עמנו וכו'

en volgen Harbit zoo als in de week en daarna al de Selichot.

Pag 14

Dagen van Contrição

Al deze 10 dagen moet men zeggen Smorgens en Smiddags dadelijk na de Amida מלכנו אבינו en het zelfde in Minha van ingaande Sabat, doch niet op Sabbat. ~~~

NB In eenige van de 10 dagen roept men uit met order van de President "OSS^r que devem a sedaca e mais caixinhas sèjaõ servidos de virem a pagar, Lembrem Se voses da caixa da sera"²⁷,

Sabat Tesuba

Men leest zoo als andere Sabatot, melding makende van de versen van Contrição, ook in de tornada van Harbit en in de Musaph, en niet zijnde sabat tusSchen Kipur en Sucot, doet men de Nedaba van feest op deze Sabat.

Pag 15

NB Vallende Ros asana op Donderdag roept men uit Vrijdag avond vóór de amida ("dirao voses na amida os versos Contrição") en Smorgens uitroepen de vasten zoo als gezegd is op de 2de dag van rosasana.

Orde van de Nedaba

Voor het beginnen het volgende zeggen

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות ובחג
הסכות ולא יראה את פני ה" ריקם: איש כמתנת ידו כברכת
ה' אלהיך אשר נתן לך

Begint de Mahamad met f10, en daarna gaan de Hazanim in de rondte door de Snoge, iedereen door een zijde, om te zeggen de Miseb²⁸ aan al de Jehidim en Congregantes. NB op Saliente Sabat Tesuba zegt men geen שובה en ook niet in de abdala het woord ששת, uitgezonderd wannee Kipur valt op Sabat alsdan zegt men שובה en ששת.

Kipur*

Pag 16

Vespora de Kipur

De middag voor ingaande Kipur tusschen Minha en Arbit uitroepen de Hazan "Manha a tarde p^{ra} a entrada do Jejum se deve ter comido as ---- oras ao mais tardar".

Van vespora de de Kipur tot de dag na R.H. heswan zegt men geen rogativa.

NB De Hazan die Arbit leest, leest minha.

²⁷ De Heren die aan de Sedaca en andere busjes schuldig zijn, worden verzocht te komen betalen. Gedenk U. de kaarsen-bus; OSS^r = Os S[enhores] (HSP)

²⁸ Miseb. = Mi seberach

Minha van ingaande Kipur leest men om 3 uren, hij zal beginnen למנצח en vervolgen de amida en na ישראל zal hij zeggen de וידוי zoo als in het boek is, en na de amida zegt hij אבינו מלכנו : קדיש תתקבל : שיר המעלות ממעמקים: קדיש ליתומים : עלינו לשבח

Pag 17

De avond van Kipur

Hij zal beginnen שמע קולי voor de Theba en hij zal repiteren de 4 laatste versen van עני עני tot het einde, en daarna zal hij de President roepen, en uitroepen

“Manha se resara Tephila as 6^{1/2} e de aqui por diante se a de resar tephila dos dias ordinarios as 6^{1/2} os de lei as 7 oras e to tefila de Sabbath as 7^{1/2}”.

Miseberach aan wien zal zeggen ק' דרבנן

misb: aan wien zal zeggen ה' הוא האלקים

misb: aan wien zal zeggen זמירות

en toevoegen

“a ordem dos separim he

OS^r Haham oS S^r noivos

OSS^{res} Parnasim de T tora²⁹

Pag 18

e OSS^{res} Parnasim de Hebra”.

en hij zal zeggen כהן en de Hazan en Presidentr blijven, en hij zal zeggen איתי לה' גדלו en zijnde de separim op de Theba zegt hij בישיבה en 3 keer וכו נדרי כל en de bensaõ van שהחיינו en daarna הנותן aan de Staaten.

Miseberach aan de K.K.³⁰

miseb aan Hatan Tora

miseb aan Hatan beresiet

miseb aan al de kehilot

“miseb a todos nossos irmaos

para os pela inquisiçao

miseb a Todos nossos irmaos

que endaõ por caminhos”

en hij zal zeggen ימלוך 2 maal, en daarna מזמור לדוד הבו en hij zal acompaharen de Separim naar de Echal, en bij het terugkomen zegt men een algemene Escava aan” todos os difuntos desta K.K”. רוח

ה' תניחם בגן עדן en de Ascavot van de avond van Kipur en van R.H.

NB De ascabot zal zeggen de Hazan die niet leest.

de nedaba begint OS^r Gabay f10.

S' avonds en Smorgens

Pag 19

Hij zal beginnen Harbit en zingen רחום והוא op de wijs van שופט zonder kadis en volgens het boek en hij zal zeggen יחי גדל אל' חי . ידי רשים op de wijs van

De dag van Kipur

Hij zal het boek volgen, en zingen Kadis op de wijs van לשבח עלינו, nemende 2 partijen in een, of voor meer te korten op de wijs van אחות ק' en de kedusa op wijs van de 5 áás, en hij zal volgen, hij leest trachtende te verkorten op zoo een wijs dat men begint de musaph voor 1^{1/2} uur, men haalt 2 Separim uit in de eerste roept men 6 personen in de parasa van אחרי מות en zijnde Sabbath roept

²⁹ T tota = Talmud Tora, dat zij bestuurders van de leerschool (Ets Halim)

³⁰ KK = Kahal Kadosh

Minha

למנצח : ואין אומרים פיטום הקטורת ובא לציון ק" לעיל" de amida, en daarna קדיש ת'ת'ק'ק' de psalm van die feest en 'ק' יהא שלמא ר' en zijnde Sabbath zegt men en men zal uithalen de Sefer en roepen 3 personen in de paraso van de week etc., en men zegt niet de Ascabot van het jaar, doch wel van die gestorven zijn in die week

Tweede avond

Men leest zoo als op de Eerste, en zijnde uitgaande Sabbath, roept men uit, voor de amida, “*diraõ voses na amiida o verso de ותודינו ij hiziste nos saber*”.

NB Zijnde donderdag avond, zal hij uitroepen “*Os SS^{rs} que naõ Fizeraõ erub Se asufiraõ S^e o do S' Haham*”

2de dag

Men leest zoo als op de eerst, zoals ook dezelfde parasas, behalve dat men niet zegt שהחיינו in de bencaõ van de Lulab, uitgezonderd wanneer de eerste dag valt op Sabbath, als dan zegt men שהחיינו op de 2de dag. NB niet te vergeten de pregaõ van de **baarden**³⁸

Minha zoo als de 1ste dag**Uitgaande feest der eerste dagen***

Roept men uit “*a tefila dos dias de medianos se rezara as 7^{1/2}*” men leest ערבית zoo als in de week, voor de amida uitroepen “*dirao voses a amida como saliente Sabat como vrso da Pascua*”, en na de amida יהי שם ה' בטרך וכו' "ק" תתק"י ש"ה לדוד שמחתי וכו' : ק" יהא שלמא : ברכו : ע" לשב" en na het lezen uitroepen (“*diraõ voses abdala sobere o vazo*”)

NB De Hazan zegt al de Kadisim, en niet de weeskinderen. NB al de avonden van middendagen zegt men **אש' עני**³⁹ ו"ה שמחתי

Middendagen

S' morgens zal men Leezen als in de week, en na de tornade van de amida zal hij zegge de bensaõ van de Lulab en de grote Alel en קדיש ת'ת'ק'ק' (*in de kantlijn*: NB de Ascabot, dit staat wel in doc EH...37, niet in 36) en roepen de president om te verdelen de miswot, en uithalen één sefer en roepen 4 personen in de paraso השלישי וב' השני וב' השלישי die komt in פינחס de Cohen Sobiert in וב' השני וב' השלישי וב' השלישי וב' השלישי in beide Capittelen וב' השלישי וב' השלישי en terug brengen de Sefer na zijn plaats וקדי" hij zal zeggen de muspaf en de הושענית en in de Echal zeggen ת'ת'ק'ק' de psalm van feest תנא דבי אליהו וכו' ק" ד'ר'ב' Zingende) קדיש יהא שלמא רבא, קוה, אין כאלקנו Zingende עולם : אדון עולם Zoo als op Sabbath.

Minha*

Minha leest men als in der week en na de תתקבל' ק' zegt hij de Psalm van אלקים

³⁸ Herman Salomon: niet scheren gedurende medianos, “*fazer a barba*”, zie ook pag 28 & 82.

³⁹ (שיר למעלות) אשא עיני

De overige dagen

De 2de, 3de en 4de dagen חול המועד leest men zoo als de eerste de parasa van de 2de dag וב" השלישי וה" החמישי וב" השישי 4de en van de וב" הרביעי וב" החמישי 3de וב" הרביעי

Sabbat van middendagen

Minha zoo als de overigen middendagen

Harbit

Hij zal beginnen de psalm אילים בני לה" הבו לה" מזמור לד" en men zegt geen מדליקין במ" en dadelijk לכה en daarna השבת דודי ודודי de halve Kadis zingen, arbit en de amida van Sabbat, met de verso van de feest of anders gezegd Elokene⁴⁰, en ברוך אתא ה" ויכולו.

קדיש תתקבל : שיר המעלות לדוד שמחתי

ק" ברכו : עלינו לשבח : יגדל אלקים חי

NB zijnde Sabbat de 3de dag roept men uit voor de amida "diraõ voses na amida o verso da pascu^a"⁴¹, s' morgens zal hij zeggen de pregaõ van de baarden.

Pag 29

Ochtend*

S' morgens leest men als op sabbat, en hij zal zingende halve Kadis, en kedusa, de amida van Sabbat, met de verso van die feest, de grote Alel תתקבל קדיש, men haalt uit twee Sefers, in de eerste roept men 7 personen, in de parasa וכו" אתה אומר אלי וכו" die er komt in de parasa van תשא וכו" כי תשא, en de maftir in de tweede sefer, in de parasa van פינחס, de parasa die er behoort dien dag, de musaf van de feest, de הושענות van Sabat (men opent de Echal doch men haalt geen sefer uit, nog men doet geen arrodiamentos איןכאלוקנו קדיש תתקבל וכו" : כל ישראל, אינכאלוקנו

ק" ד"ר⁴² בר : עלינו לשבח אדון עולם

NB Eindigende de Feest in het midden der week roept men uit, na het verdelen der Mitswot, "estas misvot servem P^{ra} este tarde e P^{ra} o fin de Semana"

Pag 30

Minha*

Minha zoo als op Sabbat, zonder פטום הקטור" men haalt sefer uit, en men roept 3 personen, in de parasa van de week, de amida met de verso van feest en

קדיש תת : שפטני אלקים ו"כו" : קדיש יהי שלמא רבא :

עלינו לשבח

NB Men zegt niet de ascabot van het jaar, doch wel van die gestorven zijn in de week.

Uitgaande sabbat

Men leest Arbit zoo als op saliente Sabbat, na de amida zal hij zeggen

יהי שם ה" מבורך : קדיש ל" אורך ימים : ואתה קדוש ק,ת"ת הבדלה

NB Men zegt niet Eliau Anabi, mar hij zal beginnen

סברי מרנן ברוך את ה" בורא פרי הגפן

בורא מיני בשמים

בורא מאורי האש

⁴⁰ In EH_36 & 37 staat "anders gezegd niet" maar wel " a tornanda"

⁴¹ Regalim, zie Het Portugees in de Esnoga van Amsterdam, H. Prins Salomon, ISBN 90 90 14075 1 pag 32 note 24. Hier wordt bedoeld "Jangale Vejabo", zie Brandon pag 178, rechter kolom

⁴² קדיש דרבנן ברכו

de Hatan Beresiet draagt, moet gezet zijn op de Parasa van פינחס en vóór het uithalen der Sefarim, zingt hij כל הנשמה , in de 1ste Sefer roept men Coheen en Levi en 6 personen meer, en daarna zal hij beginnen עלה נעים חתן en roepen de Hatan Tora, op de wijs

יעמוד ויעלה החתן הגביר (פלוני) חתן תורה מסיים תורת
אלקינו לקרא בתורה ישמרהו צורו ביום חתונתו וביום
שמחת לבו שיהי" לו בסימן טוב : ב"א" בבאך י" ה" וישמרך

Pag 38

en de Hatan Tora zal geven, zijn Sefer aan diegene die Sefer draagt, en hij zal lezen in de Sefer, waarin gelezen heeft de Hazan en eindigende zal de Hazan zeggen אמן חזק
ונתחזק חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים ל"ה"

חתני לך לשלום⁴⁸ למקומר יב" ה" וישמרך
(en de Bruidgom zal dragen de Sefer in welk hij gelezen heeft, en zij zullen de Sefer versieren met de Ornamenten van Hatan Tora, en zij zullen leggen de andere Sefer op de Teba) en de Hazan zal zeggen עלה נעים חתן en hij zal roepen de Hatan Beresiet op deze wijze

יעמוד ויעלה החתן הגביר (פלוני) חתן בראשית
מתחיל תורת אלקינו לקרא בתורה ישמרהו צורו
ביום חתונתו וביום שמחת לבו שיהי" לו בסימן טוב :
ב"א" בבאך י" ה" וישמרך: אלוקים צב" השיבנו והאר
פניך ונושע" אין כאל ר" ש" בעזרך ונגאותו שחקים

en hij zal geven zijn Sefer aan diegene die Sefer draagt, en hij zal zeggen zijn Parasa in de Sefer die op Teba ligt, de Hazan zegt kadis, en na het offereceren zegt hij " וישמרך" ה" וישמרך"

Pag 39

אלוקים צבקות השיבמו והאר פניך ונושעה : אין כקל
ישורון רוכב שמים בעזרך ובגאבתו שחקים

(en de Bruidgom zal dragen de Sefer in welke hij gelezen heeft, en zij zullen de Sefer versieren met de Ornamenten van Hatan Beresiet, en men zal de 3de Sefer leggen op Teba) en roepen de maftir, en hij zal kadis Zeggen, en na de Aftara gezegd, zegt de Hazan de volgende versen

שוש אשיש בה" תגל נפשי וכו" : כי יבעל בחרור בתולה
יבעלך בניך וכו" : גואלינו ה' צבקות שמו ק" ישראל

NB De Pregaõ van de Stroo

en hij zal zeggen ימלוך en met de 1ste ימלוך zullen komen de Bruidegoms met hunne Sefarim naar de Teba, en zijnde op Teba, zegt hij לדוד מז' en Zij zullen terugbrengen de Sefarim na de Echal, en hij zal zeggen de Musaf אין ישראל ת"ת" כל ישראל אין

קדיש תנא ד" אליהו ק" דרבנן עלינו לשהח אדון עולם
Miseberach aan de Bruidegoms

NB Aan de Hatan Tora zegt hij

מסיים שסיים תור אלקינו

Pag 40

NB Zijnde vrijdag zal hij uitroepen

("Os SS^{ts} que naõ Fizeraõ Herub se assufrirãõ⁴⁹ sobre o do Sr Haham")

In het jaar 5511 heeft bevolen de P H H Britto dat van nu, voortaan men zoude doen gezegde Pregaõ donderdag avond en niet op donderdag noch vrijdag bij dag.

⁴⁸ חתני staat in de kantlijn. EH36 & 37 hebben dit niet, en ook לשלום niet

⁴⁹ Steunen op (HSP pag 33)

Wijze van de verdeling van de Capittels

א ⁵⁰	וזאת הברכ	כהן
	וללוי אמר	לוי
	וליוסף אמר	3 ^{de}
	ולזבולון אמר	4 ^{de}
	ולדן אמר	5 ^{de}
	מעונה אלקי קדם	6 ^{de}
	ולד ן אמר	7 ^{de}
	מעונה אלקי קדם	8 ^{ste}
א	וזאת הברכ Hatan Tora	
קדיש	בראשית Hatan Beresiet	
קדיש	ביום השמני Maftir	

NB Op dien dag zegt men geen Samug noch Maftir

Pag 41

Minha

למנצח ובא לציון ק' לע' : עמידה ק" ת"ת" למנצח על השמינית,
de kadis van het eindigen der feest, Miseberag aan de Bruidegoms en daarna zal
hij zeggen "משיחנ" לשנה הבאה בירושלים ב" משיחנ"

Uitgaande Simcha Tora

Men leest Harbit zoo als in de week, en vóór de Amida zal de hazan uitroepen

"diraõ voses a hamida de saliente Sabat"

na de amida zegt hij מבורך יהי שם ה" מבורך

ק"ת"ת" ש" ל" אשא עיני : ק" ליתומים ה" צבקות עמנו : קדיש ברכו עלינו לשבח

en uitroepen *"dirao voses a Abdala sobre o Vazo"*

NB Smorgens van de volgende dag leest men zoo als op overige dagen, en na de קדיש ת"ת"ת" zegt men
noch de Psalm van de dag.

Pag 42

Sabat Beresiet

Minha*

Minha zoo als andere dagen

Harbit

Hij zal ontvangen een papier van de Hatan Beresit om te zeggen de volgende Miseberags

Miseberach aan wien zal openen de poorten van de Echal

Miseb aan wien zal zeggen קדיש דרבנן

Miseb aan wien zal zeggen ה" מלך

Miseb aan wien zal zeggen הפטרה

en hij zal beginnen מזמור ב" בשלום is men gewoon te zingen לכה דודי na en מזמור לה' הבו לה' השבת
en de hele Kadis en לבייתך נ" קודש, ש" ל' השבת

⁵⁰ Hier moet הברכה staan. Opvallend dat ook EH_36 & 37 dezefout hebben, idem bij de hatan Tora

נהגה וזאת zoo als op Simcha Tora, zoo als ook קדיש ברכו זינגענדיג די קאל אלוקים en hij zal zeggen miseberag aan de Hatan Beresiet תהלת ה"ה en Miseberag aan de Hatan Tora

NB Vallende Simcha Tora op vrijdag zegt men geen מדליקין.

Pag 43

Ochtend*

S' morgens zal hij beginnen כל חי נשמת כל חי en zingen המשיה אלמים zoo als ook קדושים de gehele kadis, en de Kedusa, en voor het uithalen van de Sefer, zingt hij הנשמה כל en na het opligten⁵¹ der Sefer, moeten al de Coanim uit de Snoge gaan, en vóór het roepen aan de Bruidegom zeggen חתן נעים en hij zal roepen aan de Bruidegom op deze wijze

עמוד ויעלה החתן הגביר (פלוני) חתן בראשית
מתחיל תורת אלוקינו לקרא בתורה ישמרהו צורו
ביום חתונתו וביום שמחת לבו ובמקום כהן כי אין לנו
כהן : שיהי" לו בסי" טוב : ברוך א" בבאך יבה" וישמרך

En na het offerceren zegt hij וישמרך י"ה" וישמרך⁵² לך לשלום חתני למק" י"ה" וישמרך en hij zal zeggen חתן נעים en hij zal roepen de Hatan Tora op deze wijze

יעמוד ויעלה החתן הגביר (פלוני) חתן תורה שסיים
תורת אלוקינו לקרא בתורה ישמרהו צורו ביום חתונתו
וביום שמחת לבו שיהי" לו בסי" טוב : ברוך א" בבאך יבה" וישמרך

Pag 44

en na het offerceren zal hij zeggen וישמרך י"ב" ה" וישמרך 7 personen meer, en na de Aftara, zegt men de versos van שוש אשיש ב" zoo als gezegd is op Simeha Tora blad 39, en hij zal uitroepen de Ros Hodis, en hij zal volgen de lezing zoo als op andere Sabatot, en hij zal zingen עולם א" zo als op Simeha Tora, Miseb⁵³: met תהלת האתן Bruidegom.

NB Aan de Hatan Beresit zegt hij אלקינו ת"ה שהתחיל תורת אלוק"ה in plaats van מתחיל תורת אלוק"ה en met dit eindigen de funcçiën van de Bruidegoms.

NB Zijnde Simeha Tora op Vrijdag zegt men de Pregaõ van de Stroo op Sabat Beresiet.

Minha*

Minha leest men als de overige sabbatot, met het verschil, dat voor dat hij zegt תפילתי ו"ה zal hij roepen de President om te verdelen de Miswot.

~~~~~

Pag 45

Hanuca

NB Men moet zorg dragen, wanneer de tijd is om de verso te veranderen, hetgeen gewoonlijk gebeurd op de 2, 3 of 4 December om uitroepen voor de Amida van Harbit, "de aqui por diante, diraõ voses na amida o verso de עלינו ברוך Bendize sobre nos."~

⁵¹ In EH_36 & 37 staat "levanter"

⁵² לשלום חתני is onder de correctie geschreven. EH37 & 38 hebben לשלום

⁵³ Mi Seberach

De vespera van Hanuca moet men uitroepen de uur van Minha voorde vasten van de mismara⁵⁴, en men zegt geen רחום van Minha van de intrede, tot het einde van Hanuca; tusSchin⁵⁵ Minha en Harbit, roept men uit "Tefila destes dia de hanuca, se resera as 8 oras."

Harbit

Men leest als in de week, en voor der amida uitroepen "Diraõ voses na amida o verso de על הניסים על los milagros"

Pag 46

en na gezegt te hebben, ק' תתקבל, steekt de andere Hazan de Hanuquilla aan, de eerste avond alleen zegt hij שהחיינו na de Bençõos zal hij aansteekn en zeggen הנרות הללו en daarna מזמטר שיר Kadis de weeskinderen עמנו צבקות ה" kadis barehu een wie hem toekomt.

Ochtend*

S' morgens leest men zoo als in de week, en na de amida de groote Alel, תתקבל, ק" (קדיש לעילא⁵⁶) en roepen de President om te verdelen de miswot, men haalt sefer uit, en roept 3 personen in de Parasa van Hanuca, die er komt in de Parasa van נושא, van "זה ק" נחשון ב" עמינ" tot וידבר ה" אל משה לאמור דבר אל אהרון ואל בניו לאמור ו"כ"ו" en kadis na het lezen "תתק" ק" אשרי ובא לציון ק" תתק" ק" en

Pag 47

ערug brengen de Sefer na de Echal, dadelijk in de Echalbeginnen חנוכת מ"ש" Kadis aan de weeskinderen, קוה en de Kadis Rabanan aan wie hem toekomt. NB op maandag en donderdag zegt men niet de ascabot van het jaar;

Minha*

Minha leest men als in de week, en in plaats van בנגינות למנ" ש" חנוכת men zegt

De 2de dag*

De tweede dag leest men als op de eerste, de parasa is וביום השני, de Cohen leest tot קטרת מלאה met de Levi tot het einde van de Parasa, met de 3de leest men weer de hele parasa door.

De overige dagen

De 3de dag leest men השלישי ב" de 4de dag הרביעי ב" de 5de dag החמישי ב" De 6de dag הששי ב" de 7de dag השביעי ב" de 8ste dag leest men van השמיני ב" tot המנורה את עשה כן welke is de begin van de Parasa van Behanalotega.

Pag 48

Sabat Hanuca

Minha*

Minha leest men om 3 uren, na ת"ת"ת" steekt men de Hanuquilhas aan, en d. Hazan die Harbit leest, leest ook de minha.

⁵⁴ Vastendag ingaande rosh hodesh (?)

⁵⁵ Tussen: ja, in EH_36 & 37 manuscriptes staat "entre"

⁵⁶ קדיש לעילא is juist, dit is een correctiv in de kantlijn; EH_37 heeft de fout en correctie, EH_36 is meteen correct

Harbit

De President ordeneert to lezen, en de Hazan zal ontvangen een papier van de Thezouero van de Hebra⁵⁷, om de volgende miseberachs te zingen

Miseberach קדיש דרבנן

ה" מלך Misb

הפטרה Misb

en hij zal beginnen "מ לדוד הבו לה" en vervolgens de Lezing zoo als op andere Sabatot, zingen halve Kadis en הכבינו en in plaats van רועי "מ לדוד ה" zeggen "מ שיר חנוכת הבי" en zingen het begin en het einde van de Kadis barechu aan de Kahal, יגדל אלקים חי, zoo als op sabat

S' morgens*

S' morgens zingen halve Kadis en Kedusa, de grote Allel en Kadis Titkabal

Pag 49 Pag 49 Roepen aan de Thezour^o om zijn rekening⁵⁸ te geven, en daarna zal hij de aanstelling doen, zeggende de eerste aan die uitgaan

Miseb (...) que servio este anno por parnas de Hebra⁵⁹

Miseb (...) ande thesoreiro, que Servio este anno por parnas de Hebra, e Thezi da vistiaría⁶⁰

Daarna aan die inkomen

טוב Misb (...) que foÿ eleito por parnas de Hebra⁶¹

טוב Misb (...) que foÿ eleito por parnas da Hebra e Thezi da Vistiaría,⁶²

Daarna zal hij zeggen het volgende

Miseb (...) que servio este anno por administrador da vistiaría dos Talmidim⁶³

טוב Misb (...) que faÿ eleito por administrador da vestairía dos talmidim⁶⁴

Pag 50 Pag 50 daarna doet me de Nedaba, en begint de nieuwe Thez^o met f30 a vistiaría f5 a vistiaría dos Talmidim f5 aan habodat a hesset, en hetzelfde volgen de overige ParnaSim, daarna volgt de mahamad met f5 : f3 : en f2.

Daarna de Thez^o en ParnasSim die uitgegaan zijn met f3 : f1: en f1

NB in het aanstellen noemt men de ParnaSim vóór de Thezouro

NB Aan de nieuwe aangestelde die niet in de Snoge zijn, zegt men in de miseb inplaats van te noemen de som מה שידבנו לבו

daarna zegt men de ascabot en uithalen twee Sefarim, in de eerste is men gewoon te roepen 9 personen in de parasa van de week קדיש na het lezen, en de maftir komt in de tweede Sefer, in de parasa van Hanuca, die aan de dag behoort. Kadis na het lezen

Pag 51 Pag 51 en de aftara zeggen. NB Niet vergeten על הנסים in de Musaph

Notitie van de verdeling der Capittels

⁵⁷ De vereniging Bikur Holim wordt altijd ook als 'Hebra' aangeduid. Deze 'Hebra' had zeker in het begin diverse taken (ziekenzorg; zorg voor begrafenissen), en incorporeerde ook de vereniging Vistiaría die kleding uitdeelde op Chanuka (TLB).

⁵⁸ Niet duidelijk wat hij moet doen. Varentwoording op saba?

⁵⁹ Die dit jaar diende als parnaas van de hebra

⁶⁰ die dit jaar heet gediend als parnas van de broederschap en penningmeester van de kledij

⁶¹ Die was gekozen als parnaas van de hebra

⁶² die is verkozen als parnas van de broederschap en penningmeester van de kledij

⁶³ die dit jaar heeft gediend als bestuurder van de kledij der leerlingen

⁶⁴ die is verkozen als bestuurder van de kledij der leerlingen

מקץ	וישב
1 ויהי מקץ	1 וישב יעקב
2 וידבר פרעה אל יוסף	2 וילכו אחיו
3 ויאמר פרעה אל יוסף	3 ויהי כאשר בא יוסף
4 ותכלינה שבע שני השבע	4 ויהי בעת ההיא
5 אם כנים אתם	5 ויוסף הורד מצרימה
6 יהי הם מריקים שקיהם	6 וימצא יוסף חן
7 וירא יוסף אתם	7 ויהי אחר הדברים האלה
8 ויבא האיש את האנשים	8 ויהי אחר הדברים האלה חטאו
9 וימהר יוסף כי נכמרו ⁶⁵ Irndo Bi Hodes	9 ויפקד שר המשקים

NB De Thez^o die uitgaat Subirt voor Samug, en de nieuwe aangestelde subirt voor Maslim, en de maftir is de administratdor van vestiaria dos talmidim.

Pag 52

Minha*

Minha leest men zoo als de overige Sabatot, en na de Daras roepen de President om te verdelen de miswot, uithalen de Sefer, en roepen 3 personen in de parasa van de week en na de amida צרקתך קדיש י"ש" רבא Hanuca van de psalm ת"ת"ק" en de psalm

NB Eindigende Hanuca voor Donderdag zal men uitroepen "Estas miswot servem para o fin de Semana"

Saliënte sabat*

Saliënte sabat leest men zoo als alle weken, na de ת"ת"ת" קדיש steekt men aan de Hanuquilla, en na מזמור שיר חנוכת, קדיש ליתומים, ה" צב" עמנו וכו' Abdala en daarna הזרות הללו

Pag 53

Roshodes Hanuca

Harbit

Men begint B. nafsie⁶⁶, en me leest zoo als op andere Roshodis

Sachrit

S' morgens leest men zoo als de overige dagen, de groot Alel en na de ת"ת"ת" קדיש (*in de kantlijn*: men zegt geen Ascabot) haalt men uit 2 Sefers, in de 1ste roept men 3 personen en de parasa van Roshodes, de Cohen tot ביעית רביעית ההין בשמן de levi tot ונסכה ונסכה en de 3de tot het einde van de parasa, geen kadis, אלקים צבקות, en de 4de in de parasa van Hanuca. Kadis ובא לציון קדיש ויאשרי ויאשרי en niet zeggen ת"ת"ת" קדיש en brengen de sefarim na de Echal, en zeggen Musaph met על הניסים, daarna קדיש יהא ש'ל רבא: קוה: ת"ד אליהו: ק דרבנן: ברכו de Hazan zegt קדיש ת"ת"ת", ברכי נפשי וכו' : מזמור שיר חנוכת ע" לשבח

Mincha*

Minha leest men zoo als de middagen van Hanuca.

⁶⁵ 7 & 8 junto, sendo Ros Hodes (7 & 8 samen, zijnde ros hodes (zie EH-48-E-37 pag 37 of EH-48-E-36 pag 47)

⁶⁶ Barechi Nafshi, psalm 104

Sabat Roshodes Hanuca

Harbit

Men leest zoo als op Sabbat Hanuca, en vóór de amida uitroepen “*diraõ voses na amida o verso de Roshodes*”

S' morgens

S' morgens zal men lezen, zo als gezegd is op Sabat Hanuca, en uithalen 3 Sefarim, in de eerste is men gewoon te roepen 8 personen in de parasa van de week, en bij het eindigen zegt men geen קדיש וביום השבת roepen de maslim in de Sefer van Roshodes, en beginnen ואלקים צבקות, en zeggen קדיש en roepen de maftir in de 3de Sefer in de parasa van ואלקים צבקות השבנו en Kadis zeggen, en zeggen Hanuca, en zeggen Kadis, en na de aftara begint de Hazan de volgende verzen

כה אמר ה' השמים כסאי וכו',
 והיה מדי חדש בחדשו וכו'
 ויאמר לו יהונתן מחר חדש וכו'
 ויאמר יהונתן לדוד לך לשלום וכו'

Goalenoe

en voor de musaph uitroepen (“*diraõ voses a musaph de Sabat e roshodis*”) en zeggen על הניסים in de musaph, en eindigen de lezing zoo als op andere Sabatot

NB De aanstelling doet met zoo als gezegd is op sabbat Hanuca

Minha

Minha zoo als gezegd is op sabbat Hanuca

NB Zijnde twee Sabatot, doet men de aanstelling op de eerste Sabat, en tweede Sabat zingt men kadis en askibenu, en S' morgens kadis en kedusa en שירה חדשה

NB Hetgeen men offereceert in de Echal en aan de Sefer tora op Sabat van de aanstelling noteert men in de rekening van de Hebra.

Vasten van Tebeth

Sabat vóór de vasten, zal de Hazan uitroepen de vasten, vóór יהי חסדך זעגגנדה

אחינו בית ישראל שמעו צום העשירי י"ב" (פלוגי)

“(Tal dia) he jejum”⁶⁷, zoo als op blad 1.

Tusschen minha en Harbit van de intrede der vasten uitroepen “*Manha se ha de resar Tefila as 8 oras*”⁶⁸

NB De Hazan zal niet vergeten te zingen de versos met ויעבור Smorgens, zoo als Smiddags de Haham. Men leest zoo als in de week, en zeggen עננו in de Tornada na גואל ישראל en na de amida volgens het boek (⁶⁹)

⁶⁷ (die dag) is een vastendag

⁶⁸ Morgen blijft tefila om 8 uur

⁶⁹ Na het haakje openen is de halve pagina leeg. In de Portugese teksten (EH_37 & 38) staat op deze plek de volgende tekst:

קדש ליתומים, קוה וכו: ת"ד" אליהו: קדיש דרב" עלינו לשבח Psalms beginnen de

Minha

שמע קולי למנצח על הגיתית: פטום הקטורת אשרי יושבי ביתך

Ascabot אפים קל א" אפים Ascabot, in de zelfde Parasa van S' morgens, geen Kadis, de psalm ביום צרה Echal en na de Taças⁷⁰, zeggen קדיש תכון תפילתי ק" לפניך, קדיש het boek volgen, en na ברצון תקובל zeggen, in de tijd dat men uithaalt de tefilim שיר המעלות אל ה" בצכרה לי וכו": שיר המעלות אשא עיני וכו": שיר המעלות הנה ברכו את ה": ה" צבקות עמנו וכו"

NB Zijnde inkomst van Sabat, leest de Hazan die er Sabat leest, en niet zeggen קולי שמע en in plaats van יענך zeggen ציון שיבת ה בשוב en dadelijk na de tornade van de amida zeggen

תפילה לעני וכו" daarna de zelfde Sir amahalot

(in de kantlijn: NB in plaats van Tefila Lehani Zeggen לולי המעלות לדוד לולי

Sebath

Sabbat Besalag is men gewoon te zingen halve Kadis en השכיבנו, en Smorgens halve Kadis en Kedusa en שיר" חדשה en⁷¹

Op de 15 van de maand Sebath is ראש השנה לאלנות men zegt geen rogativas, noch Smorgens nog smiddgas, en zijnde Sabat zegt men geen צדקתך.

De eerste Sabat van de maand Sebath (of Adar Rison) roept men uit de pregaõ van de Sortes van Purim⁷² 3 volgende Sabatot, voor het verdelen der miswot.

NB Van Roshodes Adar en verder, zal men zeggen na het lezen inplaats van עץ חיים de versen איש יהודי: ומרדכי יצא: ליהודים היתה אורה וכו"

NB De vesper van Roshodis Adar tuschen Minha en Harbit doet men de Pregaõ van de Spelen⁷³

Adar

Sabbat van Roshodis adar (of adar Seni zijnde schrikkeljaar) is Sabbat Sekalim, men haalt uit 2 sefers, in de eerste roept men 7 personen, in de parasa van de week mat kadis, en de maftir komt in de 2de Sefer, in de Parasa van שקלים die er komt in het begin van Ki Tisah.

e não havendo rogativas, não se diz mais que the אפים קל ארך (incluso) e pregoara "Minha se a de rezar as 2½," e sacaraõ Sefer e chamara 3 pessoas na parasa de ויחל משה que vem em אשא em 2de, depois ביתך אשרי י" קדש אשרי י" e no Ehal començara o psalm.... Als er geen Rogatives (techinot) worden gezegd overslaan tot אפים קל inclusief) en de pregao "Minha se a de rezar as 2½" en uithalen de Sefer en roepen 3 personen in de parasa משה ויחל die er komt in de parasa van אשא em 2de, dan קדש אשרי י" en in de Ehal beginnen de Psalm...

⁷⁰ Tassas

⁷¹ hier mist tekst, zie EH 48_E 36 pag 53: "e em minha se darsa"

⁷² Loting van Dotar

⁷³ Jogtgos Purim spleen?

NB Vallende de 2de dag va R. Hodis adar (of adar Seni in schrikkeljaar) op Sabbat, haalt men uit 3 sefers, in de eerste roept men 6 personen in de parasa van de week, zonder Kadis, de משלים komt in de 2de Sefer, welke is die van Ros Hodis, van ובוים השבת die komt in de parasa van פנתס, en Kadis zeggen na het lezen, en de maftir komt in de 3de Sefer in de parasa van Sekalim, met Kadis.

Pag 60

na de aftara begint de Hazan de volgende versen, van de aftara van Sabbat en R Hodes, te weten כה אמר ה' השמים כסאי וכו' : מדי ח' בחדשו en voor de moesaf, uitroepen "Diraõ voses a musaf de Sabat e Roshodis".

NB Sabbat voor Sabbat Sahor, doet men de nedaba voor de nedaba voor de uitgaven van Hebra⁷⁴, begint de mahamad met f5, daarna de Parnassim van hebra met f3 en de overige die er willen volgen.

NB men moet zorg dragen wanneer is de Sabbat van de הפסקה of het één of 2 sabbatot is.

Sabbat Sahor

Pag 61

Harbit leest men zoo als de andere Sabatot, men zingt halve Kadis en השכיבו

S' morgens begint men ח' נשמת כל ח' מי כמורך, komende aan כמורך ח' מי כמורך ואין כמורך ח' מי כמורך, en voorzeggende laatste verso van ieder Capittel, en eindigende, volgt men ממנו עני מחזק ומנו en zingen halve Kadis en Kedusa, en de Haham darsart en na de Daras doet men de Nedaba van מעות פורים en begint de mahamad met f6 daarna volgt wie wil, en de offersering noteert men op het boek van Sedaca, op zich zelf.

en na het verdelen der mitsvot roept men uit "Voses tenem obrigacaõ de a ouvrir Parasa do 2de Sefer"⁷⁵ (en het zelfde roept men uit op Sabbat פרה)

Men haalt uit 2 Sefers, in de eerste roept men 7 personen in de parasa van de week, en de maftir komt in de 2de sefer in de parasa זכור אשר עשה לך עמלק וכו'

Pag 62

hetgeen is de 3 laatste verzen van de parasa van למלחמה en de Reza eindigen zoo als de andere Sabatot.

Minha zoo als op de andere Sabatot, en zijnde vespora van Purim zegt men geen צדקתך

Vasten van Ester

Deze vasten roept men niet uit, en men leest als in de week, zeggende in de Tornade van de Hamida ענו גואל ישראל in en eindigende de Tornade, volgt met het boek en vóór het uithalen der Sefer, uitroepen het uur van Minha, en roepen 3 personen in de parasa van ויחל משה die er komt in תשא (en niet vergeten te zingen de versen van de derde Capittel met ויעבור zoo als Smiddags de Haham doet) en terug brengende de Sefer na de Echal, in de Echal beginnende psalm; קדיש ליתומים, קוה תנא דבי אליהו, קדיש דרבנן, עלינו לשבח

Pag 63

Minha

Men zegt geen שמע קולי en men begint

למנצח : פטום הקטורת : אשרי יושבי ביתך : קדיש : השכבות

en uithalen de Sefer, en roepen 3 personen in de zelfde Parasa van S' morgens, en in plaats van יענך zegt men לנו שהיה לנו ה' לולי ה' , en na de Tassas begint men תפילתי תכון en Kadis, en zeggen de amida

⁷⁴ Welke? Dotar of zelfde alsd in note 57?

⁷⁵ U bent verplicht de parasa van het 2de sefer e horen

zolas op sabat אדון עולם

NB zijn er honras⁷⁶ doet men ze na het terug brengen van de Sefer, voor de Meguila.

Minha*

Minha leest men niet in de Snoge, en men opent ook de Snoge niet voor Harbit.

2de dag

Het is geen Purim voor ons, en aldus zegt men geen על הניסים en geen Meguila, men leest zoo als de week zonder

Pag 67 Rogativas, en na קדיש ת'ת' de psalm למנצח על אילת Kadis zeggen de orfas⁷⁷, קוה men zegt geen בית יעקב en geen psalm van de dag, en zijnde Maandag haalt men Sefer uit, en roept 3 personen in de parasa van de week, en in de Echal beginnen "הש" קוה ה" en "למנצח על איל" הש"

Minha

Leest men als in de week, en in plaats van בנגינות למ" zegt men de psalm לודוד לולי psalm en de zelfde psalm zeggen vespara van Sabat, in plaats van מלך ה", en het zelfde indien het Sabat is in plaats van בכל לבב ה" en men zegt geen צדקתך.

NB zijnde Schrikkeljaar, zegt men geen Rogativas op de 14de of 15de Adar Rison

Pag 68 Sabbat Pará

Men leest zoo als op de andere Sabatot, men haalt uit 2 Sefers, in de eerste roept men 7 personen in de parasa van de week, en de maftir komt in de 2de sefer in de parasa van פרה die er komt in het begin van de Parasa van חקת en voor het uithalen der Sefer roept men uit ("Voses tenem obrigaçãõ de ouvir a Parasa de Segundo Sefer")

Sabbat Ahodis

Men leest zoo als op andere Sabatot, men haalt uit 2 Sefers, in de eerste roept men 7 personen in de parasa van de week, en de maftir komt in de 2de sefer in de parasa van החדש die er komt in de parasa van פרעה בא אל, vallende gezegde Sabat op RH NisSan haalt men uit 3 Sefers, en de eerste roept men

Pag 69 6 personen in de parasa van de week, geen Kadis, en de maftir komt in de 2de sefer welk is die van Ros hodes, beginnende van השבת וב", kadis na het lezen, en de maslim komt in de 3de Sefer in de Parasa van Ahodes, en Kadis zeggen na het lezen, en na de aftara zeggen de volgende versen: כה אמר ה' השמים כסאי : והיה מדי חד בחדשו:

NB van Ros hodie Nisan en verder zegt men in plaats van עץ חיים - הסלע - יונתי בחגו" הסלע - en meer verzen, en daarna בנגינים היושבת. Versheiden Hazanim waren gewoon te zeggen deze verzen dagelijks ná Purim.

NB de gehele maand van Nisan zegt men geen Rogatives, en geen צדקתך in de Minha van Sabbat

⁷⁶ Honra = shibnga, dan zeggen הדין צידוק, ascaba & המות בילע (kopt dit?)

⁷⁷ wezen

NB op **Beedag**⁷⁸ zegt men de Rogativas, die

Pag 70

er zijn op het einde van het boek, en de Hazan die niet leest opent de Poorten van de Echal.

Sabbat Agadol

Harbit, men zingt halve Kadis en השכבינו en halve kadis aan de Kaäl יגדל zoo als op sabbat.

S' morgens zingt men halve קדושה, קדיש, שירה חדשה, en na de Daras, roept men de Gabaÿ om zijn rekening te doen, en daarna doet men de aanstelling, en de Hazan zegt Miseb aos ParnasSim en Gabaÿ, die dit jaar gediend hebben, "תהלת ה" zingende.

Misebe met besiman tob, aan de parnassim en Gabaÿ die er aansteld zijn, en daarna, doen de Nedaba van feest op de wijs zoo als gezegd is op blad 15, daarna zegt men de ascaboth, en volgen zoo als andere sabatot, en na de aftara repiteeren in de hoogte de verzen שולח הנה אנכי

Pag 71

לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה" וכו" גואלני

Uigaande Sabbat agadol, zegt men geen שובה, noch in de abdala het woord ששת, uitgezonderd vallende Paasch op Sabbat, dan zegt men שבת ושובה. Vallend Paasch op Zondag doet men de gehele bovengezegde functie op de voorgaande Sabbat, en op deze Sabbat tusSchen minha en Harbit moet men uitroepen de Pregaõ van de Hamez (welke men verder zal zeggen) zoo als ook het uur wanneer men de Tefila zal beginnen, het welk is 6 of 6½ volgens de wil van de President, en op deze Sabbat leest men met haast, men zegt geen ⁷⁹Ascabot, maar dadelijk na de תתקבל קדיש komt de Preresident om te verdelen de mitswot.

In minha van gezegde Sabbat zegt men in plaats van לבב ה" ב" הלוליה אודה ה" בצאת ישראל ממצרים

Pag 72

Op dit jaar komt de Haham donderdagavond van tevoren om te zeggen de Dinim en Pregaõ.

NB De Hazan moet zorg dragen van uit te roepen van Ros hodis Nissan to donderdag vóór Sabat Agadol inclus, alle middagen terug komen minha en Harbit ("Se advirte a todos os S^{nrs} Jehidim e Congregantes, que conforme a escama devem trazer a Imposta do Negicio antes da Sahida do Sr. Gabaÿ. Em faltha incurã nas Graves penas establecidas pelas d^{tas} escamot⁸⁰").

De middag vóór de vespara van Paasch tusSen minha en harbit komt de Haham op Teba om te zegen de Dinim, en daarna zal de Hazan uitroepen "Manha se Deve ter baldado o Hamez as 9½ of⁸¹ as 10 oras a o mais Tardar⁸²"

⁷⁸ In protugese tekst staat bededag resp biddag

⁷⁹ Op deze plek staat een note in een ander handschrift dat niet goed leesbaar is: "de Ascabot zijn de eerste פסח dag". De versies EH_36 & 37 hebben deze note niet. Vooral de blauwe woorden zijn onduidelijk.

⁸⁰ Al de Heren Jehidim en Congregantes worden erop gewezen dat zij volgens de haskama de zaak der belasting moeten afwikkelen alvorens de Gabai de snoge verlaat. Zo zij dit verzuimen te doen, vervallen zij onder de door de haskamot opgelegde strenge bestraffingen. (mogelijk omdat het finats per Pesach liep)

⁸¹ Hier staat "of" moet "ou" zijn, zie EH_36 & 37

⁸² Morgen moet het chameets uiterlijk om 9½ of om 10 uur weg zijn

Paasch*

Pag 73

Vesper van Pesach

en zijnde Paasch donderdag en vrijdag, moet hij verder uitroepen "voses tenem obrigaço de fazar herub" donderdag avond roept men uit " Os S^{res} que naõ fizeraõ herub", deze pregaõ moet ook zijn op blz 89.

Smorgens van vespera van Pesach na de "ת"ת" roept de Hazan uit, "Minha para os S^{res} que Jejuã se rezara horas⁸³"

NB vallende Paasch op Zondag vast men op de voorgaande donderdag en op donderdag komt de Haham om te zeggen de Dinim.

Minha leest men als in de week en na de "ת"ת"ק" ק" zegt men בצאת ישראל in plaats van למנצח

Harbit van Paasch

(Zijnde sabbat, begint men השבת ש"ל" הזמור ש"ל" en zingen zo als op Sabat לביתך en dadelijk) beginnen de psalm מי חכם וישמור אלה הודו לה" כי טוב

Pag 74

en halve kadis, en lezen Harbit, zingende השכיבונו en na de amida (zijnde sabbat והארץ השמים ויכולו השמים) tot לעשות לקים אשר ברא אלקים לעשות barechu, zingen aan de ka'al (de Hazan zegt zonder zingen מברך יהא שמא ר" en begint te zingen nogmaals in de hoogte מן שמיא רבה יהא שלמא רבה מן שמיא רבה) op de wijs van Feest

NB zijnde saliente Sabbat roept men uit vóór de amida ("diraõ voses na amida o verso de hiziste nos saber")

Eerste dag

Smorgens begint men חי נשמת כל חי en volgt de Reza zoo als in het boek is. Zingende halve kadis en Kedusa, de groote Alel "ת"ת"ק" ק" roepen de

Pag 75

Gabaï om te doen de aanstellingen van de Gabaim van Terra Santa en Cautivos, van de administrador van Beth Haim, en van de administrador van Gemilut hasadim, zeggende Miseb aan de uitgaande en Besiman tob aan die komen, en dadelijk de ascabot, en uithalen 2 Sefers, in de 1ste roept men 5 personen in de parasa van ו'כ"ו' משה ויקרא משה ו'כ"ו' die er komt in de parasa van פרעה en het gebeurde eens dat zij riepen 6 in de eerste sefer, zoo als komt in het boek van de President A^o ... (en zijnde Sabbat roept men 7 personen en men begint van לזכרון הזה ליום הזה) roept de maftir in de 2de Sefer in de parasa van ובחד הראשון die er komt in de parasa van פינחס kadis zeggen, de aftara, en vóór te beginnen de musaf na de לעילה קדיש zegt de Hazan in de hoogte הטל לברכה מוריד

Pag 76

ק"ת"ת" כל ישראל אין באלקנו : תנא דבי אליהו קדיש דרבנן עלינו לשבח : אדון עולם
op de wijs van feest

Minha

למנצח על הגיתית ובא לציון ק" לעילה : ק"ת"ת" : מזמור הודו לה" כי טוב ק" יהא ש" רבא : ע" לשבח en zijnde Sabbat na kadis Lehela zegt men תפלתי ווא" en uithalen Sefer, en roepen 3 personen in de

⁸³ Mincha voor de heren die vasten zal zijn om...

parasa van de week ליום השבת en terug brengen de sefer na de Echal "לעיל" ק" לשיבנו en de amida, en volgen zoo als boven gezegd is, men zegt geen ascabot van het jaar.

NB op Feest of Sabat middag zegt men geen"הקט" פטום

2de avond

Zijnde ingaande Sabbat, of zoo als men gewoon zegt donderdag avond, uitroepen vóór het lezen "os S^{res} que naõ fizeraõ Herub se asferfiraõ⁸⁴ sobre o do

Pag 77

ר' Haham" ziet op blad 40, en men leest zoo als de 1ste avond, en na de "ת"ת" קדיש, telt men de Homer, en zegt בנגינות למ" en dadelijk daarna ממצרים בצאת ישראל

NB Zijnde Saliënte Sabbat, roept men uit vóór de amida "diraõ voses na amida o verso de ותודיענו ÿ hiziste nos Saber⁸⁵".

2de dag

Men leest zoo als op de eerste, en niet zijnde vrijdag moet men lezen de ascamot, dat men zich niet zal scheren, en uithalen 2 Sefers, in de eerste roept men 5 personen, in de parasa van שטר או כשב או שטר die er komt in de parasa van Emor, en de maftir in de 2de Sefer in dezelfde Parasa van de eerste dag, en volgen de Lezing zoo als op de eerste dag, behalve de Tornade van de musaph.

Minha leest ment zooals op de 1ste dag.

Pag 78

Eerste avond Middendagen

NB uitroepen "Tefila dos dia de medianos as 7½"

Men leest Harbit als in de week, en vóór de amida uitroepen "Diraõ voses a amida de Saliente Sabbat com o verso da pascua, e de agui por diante diraõ voses na Hamida o verso de ברכנו אבינו Bendize a nos nuestro padre⁸⁶", en na de amida Kadis "תתקב", de bencaõ van de Homer, למנצח ישראל ו"כ"ו" קדיש לעילה, ומוסף, לדיש ת"ת": הודו לה" כי טוב: קדיש יהא שלמא רבה, קוה

NB Altijd zegt men geen למעלות שיר behalve op Saliente Sabbat

Eerste middag

Tefila leest men als de week, en na de amida de kleine Alel (hetzelfde de overige dagen zoo als ook de laatste dagen) ק" תתקבל

Pag 79

Roep de President om te verdelen de miswot, en uithalen 2 Sefers, in de eerste roept men 3 personen in de parasa van בבור כל קדש לי בוא אל פרעה, en men zegt geen Kadis, na de eerste Sefer צבקות אלקים, en roepen de 4de in de 2de Sefer in de parasa van ויהקר" אשה עולה die er komt in de parasa van Pinchas, Kadis, Asre en Uba letSion, en brengen terug de Sefarim na de Echal, zonder te zeggen Kadis, na de לציון זעגן ו"כ"ו" קדיש לעילה, ומוסף, לדיש ת"ת": הודו לה" כי טוב: קדיש יהא שלמא רבה, קוה

⁸⁴ In EH_36 & 37 staat "asufrira"; op pag 40 staat het correct

⁸⁵ Portugese vertaling van ותודיענו "en U liet ons weten"

⁸⁶ Je zult de amide van uitgaande Saba maken met het vers van het Pesach, en vanaf hier zal je in ngamida het vers van ברכנו אבינו זעגן "Zegen ons"

zingen אין כאלקינז

zoals op Sabbat en de Hazan zegt "ברכו עלינו לשהח אדון ע" תנא דבי אליהו

Minha

Leest man als in de week, en na de amida

קדיש ת"ת": בצאת ישראל ממצרים, קדיש יהא ש" רבה, עלינו לשבח

NB Alle de 8 dagen van Pesach zeggen de orfas geen Kadis.

Pag 80

Harbit*

ק"ת ת"ת amida, en na de Sefer, de parasa van de eerste Sefer
ברכת העומר: למנצח בנגינות בצאת ישראל ממצרים קדיש ברכו: עלינו לשבח:

2de middendag

Men leest hetzelfde zoo als op de eerste, men haalt uit 2 Sefers, de parasa van de eerste Sefer
en de 2de Sefer zoo als gisteren. **אם כסף תלוה את עמי**

3de middendag

Men leest zoo als op de eerste, de parasa van de 1ste Sefer
en de 2de Sefer zoo als gisteren. **אל משה, פסל לך** die komt in de parasa van תשא

4de middendag

Men leest hetzelfde als op de 1ste, de parasa van de 1ste Sefer
en de 2de Sefer zoo als gisteren. **אל מ" במדבר סי"** die komt in de parasa van בהעלותך

NB Zijnd de 4de Middag op⁸⁷

Pag 81

donderdag roept men uit tusSchen Minha en Harbit de avond van te voren **"Voses tenem obrigaçaõ de fazar Herub"**.

NB vallende de Feest op donderdag, leest men op de Sabbat van Middendag **אתה אומר אלי** zoo als genoteerd is van te voren) op Zondag **כל בבור** op maandag **וכו** en op dinsdag **אל משה במדבר**

Sabbat Middendag

Minha zoo als op andere middendagen.

Harbit

Beginnen מזמור לדוד **זמר** en dadelijk **לכה דודי** zonder **בדליקין** במה **השב"** daarna **ל"ה** halve kadis zingen, Harbit de amida van Sabbat, met de verso van feest, zonder pregaõ, uitgezonderd vallende de feest op donderdag dan roept men uit vóór de amida **"Diraõ voses na amida o verso de pasqua"**

Pag 82

na de amida **ת"ת": בצאת ישראל ממצר"** קדיש ברכו: עלינו לשבח יגדל אלקים חמציים **ת"ת"** met de tornada **ת"ת"** zoo als op Sabbat.

⁸⁷ Hier staat een slecht leesbare opmerking in een ander handschrift: "verander het hier naar (??) (??) (??) roept hij (??) donderdag niet". In EH_36 & 37 staat hier niks extra.

Ochtend*

S morgens leest men zoo als op sabbat, de amida van Sabbat met de verso van feest, men zingt halve Kadis, en Kedusah, na de amida, de kleine Allel, en קדיש ת"ת" (vallend feest op donderdag leest men de pregaõ van de baard) en voor de President te roepen, roept men uit *Os S^{res} que naõ contaraõ o Homer a faraõ sem bençaõ*. (Deze pregaõ moet men doen de gehele tijd van de Homer, wanneer men niet geteld heeft de vóörgaande avond in de Eesnoga) en uithalen 2 Sefers in de eerste roepen 7 personen, in de parasa van אומר אתה ראה die er komt in Ki Tisa, en Kadis zegen, en roepen de maftir in de Sefers in de eerste roepen 7 personen, in de parasa van אומר אתה ראה die er komt in Ki Tisa, en kadis zegen, en roepen de maftir in de parasa

Pag 83 van עול"א" die er komt in פינחס, kadis en zeggen de musaph van feest, noemende Sabat en men zegt niet טוב יום maar wel קדש הזה en het overige volgt zoo als op Sabbat.

NB Eindigend de feest in het midden van de week roept men uit ("*Estas miswot servem p^{ra} esta tarde, e o fin da Semana*")

Minha

למנצח, אשרי, ובא לציון: קדיש לעילה, ואני תפלת
uithalen Sefer, en roepen 3 personen, in de parasa van de week השבת ש"י ל"ה שבטת
de Sefer na de Echalo השיבנו וקדיש de amida van Sabbat met de verso van feest,
קדיש ת"ת": בצאת ישראל ממצרים קדיש יהא שלמא ר": ע" לשבח

NB Men zegt geen escawot van het jaar, en geen פטום הקט"א maar men zegt wel escawot voor dien er gestorven zijn in deze week, en niet zijn de Sabbat middag, zal men ze zeggen op Sabbat van feest.

Pag 84

Uitgaande Sabat middendag

Men leest harbit zoo als op Saliente Sabat, na de amida
יהי שם ה"מב": קדיש לעילה: אורך ימים אשביעהו
ותה קדוש ו"כ"ו": קדיש תתקבל, ברכת העומר: למנצח בנגינות ו"כ"ו": הבדלה
men zegt niet הנביא אליהו maar men begint

סברי מרנן ברוך אתה ה" בורא פרי הגפן

בורא מיני בשמים

בורא מאורי האש

המבדיל בין קודש לחול ו"כ"ו"

בצאת ישראל ממצרים: קדיש יהי שלצא רבה: ברכו: עלינו לשבח:

NB Vallende de feest op donderdag, moet men uitroepen op deze Saliente Sabbat voor de amida
"De aqui por diante diraõ voses na amida o verso אבינו ב" bendize nos nuestro padre"

Zevende avond van Paasch

Minha leest men als op de andere middendagen.

Pag 85

Zevende dag Paasch

Harbit

(en zijnde sabbat beginnend השבת מזמור ש"ל"ה הזבת zingende ק"ה נאוה ק"ה (zoo als op Sabbat) en daarna beginnen de psalm טוב הודו לה" כי טוב הודו לה" en zingen de laatste vers, en halve Kadis, en na de amida (zijnde

תהלת geen men zeggen

Miseb que foy eleito por parnas de Talmud Tora aan de Thez

Miseb que foy eleito por parnas de T.T. e Thez de Ets Haim

Daarna de ascabot van Legados van Hets Haim en die aan den dag behoren, en daarna doet men de nedaba zoals vermeld⁹¹.

Pag 92

Nedaba van Ets haim

De nieuwe Thez begint met f30.

de parnsim met f30

aan de geen die niet Snoge zijn zegt men מה שידבנו לבו

Volgt de mahamd met f5

volgen de Thez en parnasSim die uitgegaan zijn, volgen daarna de Jehidim die er verkiezenen⁹², en met toestemming van de Thezoureiro uitroepen “Os S^{res} Irmaos de Ets Haim tenem obrigaçã de offerecer”, na dat gedaan is de nedaba roepen de Thez om te verdelen de misvot en uitahlen 2

Sefers, in de eerste roept men 9 personen in de parasa van השלישי die er komt in יתרו en de

maftir in de 2de Sefer וביום הבכורים die er komt in de parasa van פינחס en קדיש תתקבל מוסף : קדיש תתקבל

כל ישראל : אין כאלקנו : תנא דבי אליהו : קדיש דרבנן

עלינו לשבח : אדון עולם עליו לשבח

Pag 93

Wijze van de verdeling der Capittels

בחדש השלישי	1	Cohen
אתם ראיתם	2	Levi
ויבא משה	3	
וימר ה" אל משה לך אל העם	4	
וירד משה מן ההר	5	
ויוצא משה את העם	6	
וירד משה מן ההר	7	
ויוצא משה את העם העם	8	Thez ^o novo
וירד ה" על הר סיני Maslim	9	Haham
וביום הבכורים		Thez ^o die gediend heeft

In het Jaar 5504 zijnde Thez^o Abm Henriquez Fereira, wetende dat er niet meer gevonden zouden worden in de Snoge dan 7, subirden 7; hij riep de twee, die er niet waren in de snoge op de plaats die hen toekwam, doch hij riep niet die van de verleden jaar.⁹³

In het jaar 5508 gebeurde het, ongesteld zijnde de Thez^o Abm d. Js Franco mendes en de 1ste parnas Is. de Jos de Meza, en presideerde Selomo Gutiera 2de parnas riep hij 5 in de eerste sefer en zoo ook voor de maftir

Pag 94

NB hetgeen men offerceert bij de Sefer, en bij de poorten der Echal aan Sedaca, noteert men in het boek van Sedaca, en niet in die van Hets Haim, zoo als ook de offertas die er zijn in de ascabot van Ets Haim in gezegde rekening van Sedaca.

⁹¹ Het laatste woord staat bijna helmaal buiten de pagina, maar moet “vermeld” zijn, in EV_37 staat “come segue”

⁹² In EH_36 & 37 staat hier een bedrag van f3 genoemd

⁹³ Spaans laten bekijken, idem de opmerking mbt 5508

Minha

De twee dagen van Sebuot, één uur vóór minha zegt men de אזהרות: de Hazan van de week begint, en bij het eindigen zal hij doen zingen aan de kaäl op de wijs van בוננת " op de 1ste dag van אלה מצותי⁹⁴, en op de 2de van עשה⁹⁵ כלו מצות עשה en de Hazan moet repiteren de laatste verso op beide dagen, en na de אזהרות begint de Hazan van de week השופטים ויהי בימי שפוט השופטים, volgt de andere Hazan, daarna de Rubisim⁹⁶, tot de eerste helft op de 1ste dag, en op de 2de dag van הלילה ויהי בחצי הלילה tot het einde, en na het eindigen zeggen de weeskinderen Kadis, Daarna zijnde 5 uren leest en minha למנצח ובא לציון קדיש לעי"ה
העמידה : קדיש תת" : מזמור יקום אלקים יפלו איביו
קדיש יהא שלמא רבה : עלינו לשהח :

Pag 95

2de avond

Men leest zoo als op de eerste (en zijnde Sabbat beginnen " ליום ה" מזמור ש" zingen en לבינתך op de wijs van Sabbat, en dadelijk de psalm van feest en vóór ה" ושמרו אלה מועדי ה" en na de amida ויכולו יבולו met de Tornada en תת קדיש תת

2de dag

Men leest zoo als op de eerste na de ת"ת"ק" ק" komt de Haham om te darsaren, men haalt uit 2 sefers, in de 1ste roept men 5 personen in de parasa van הבכור כל die er komt in ראה, en zijnde Sabat roept men 7 beginnende van תעשר עשר en de maftir in de 2de sefer zoo als gisteren, en volgen de Leezing zoo las op de 1ste dag.

Minha

Zoo als op de 1ste dag (en zijnde Sabat na de Kadies Lehela zegt men תפלתי ווא" en sefer uithalen en roepen 3 personen in de parasa van de week daarna zegt men
לשנה הבאה בירושלים ב"ב: משיחנו ו תקובל ברצון Hazan זגט עלינו לשבח
(מזמור שיר ליום השבת) na de psalm van feest, zingt men de gehele Kadis van uitgaande feest, en na

Pag 96

Uitgaande Sebuot*

Uitgaande Sebuot leest men zoo als in de week, en vóór de amida uitroepen "Dirao voses a amida de Saliente Sabat", en na de Leesing uitroepen "Dirao voses a abdala sobre o vazo", en zijnde Saliente Sabat leest men zoo als op de andere Saliente Sabats zonder een verandering

Isru Gag

De volgende dag leest men als de overige dagen, en na " קדיש ת" na " כ" tot ברוך הבא בשם ה" בית יעקב, ook niet de Salmo van de dag. en dadelijk קוה, en לעולם חסדו

NB Men zegt geen Rogativas, ook geen צדקתך in de Minha van Sabbat, tot de 12de inclusief, en op de 13de beginnen Rogativas.

⁹⁴ Mongadim 1995 pag 219

⁹⁵ Idem, pag 229

⁹⁶ Waarschijnlijk meervoud van Ribi. Brandos schrijft hier "daarana wordt het boek Ruth gelezen vers-gewijs door de dienstdoende voorlezer .... En de Rabbijnen"

Vastendag van Tamus

Sabbat voor de 17de Tamus moet men de vasten uitroepen, vóór חסדך י" zeggende

אחינו בית ישראל שמעו צום הרביעי יהיה ביום (פלוני)

יהפוך אותו "Tal dia he jejeum"

De dag van Vasten

Men leest zoo als in het boek staat, zeggende עבנו in alle de 3 Tefilot, en in de Tornada na גואל ישראל, en sefer uithalen en roepen 3 personen in de parasa van משה die er komt in תשא כי op dezelfde wijze als gezegd is in de vasten van Guedalha P 12, en zeggen

קדיש לעילה : אשרי : למנצח : ובא לציון : ק"ת"ת"

en in de Echal beginnen de Salmo לאסך kadis de weeskinderen etc.

NB Niet vergeten te zingen de versos van de 3de Capittel met Waijahabor S' morgens zoo als S' middag de Haham doet.

Na het lezen (geen Honra zijnde) is plaats van עץ חיים zegt men

tot 9 Ab de versen

חסדי ה" כח לא תמנו ו"כ"ו"

חדשים לבקרים ו"כ"ו חלקי ה" ו"כ"ו: אתה ה" לעולם תשב

למה לנצח תשכחנו ו"כ"ו השיבנו ה" ו"כ"ו קדיש ליתומים

NB Zijnde een Briet of Bruidegom volgt men de Reza tot קל ארך אפי' inclus, en dadelijk zeggen למנצ' יענך en קל ארך אפים ook niet והוא רחום קדיש לע'

Minha

שמע קולי למנצח : פטום הקטרת אשרי י" ביתך

uithalen de sefer en roepen 3 personen in de parasa van Smorgens zonder Kadis, de Salmo תרה ה" ב" en terug brengen de sefer na de Echal, na de Tassas⁹⁷ zeggen ת"תפולתי ק"

na de amida, volgen het Boek, en קדיש קדיש

na de amida, volgen het Boek, en קדיש קדיש

na תקובל ברצון zegt men in den tijd dat men de Tefilim uithaalt de volgende Salmo

שיר המעלות אל ה" בצרה לי וכו"

שיר למעלות אשא עיני וכו

שיר המ" הנה ברכו את ה" ו"כ"ו"

ה" צבקות עמנו וכו:

De maand Ab*

R.H Ab

Sabbat vóór RH Ab bij het uitroepen van Ros hodes begint men niet רצון יהי רצון maar ניסים

De dag van Roshodes zingt men niet de allel, maar en zegt ze op dezelfde wijze zoם als men gewoon is te zeggen in de Huizen van Abelim.

⁹⁷ 3 zilveren schaaltes voor tsedaka

Zijnde sSabbat zingt men de allel, in de 2de Sefer roept men de Hazan bij zijn naam, om de Aftara te zeggen, en na de aftara, zeggen aan de Kahal de eerste en laatste vers vande Aftara van Sabbat en Roshodes

כה אמר ה השמים כסאי ו'כ"ו
והיה מדי חדש בחדשו ו'כ"ו
גואלני ה"צ"ש"ק" ישראל

Pag 100

Tisha Beab

De middag vóór de vespara van Tisha beab⁹⁸ uitroepen op deze wijze “Minha a tarde para a entrada de Jejum, se deve ter comido as ... Oras, a o mais tardar” en vallende de vasten op Zondag, doet men de bovengezegde pregaõ na de Minha van de inkomst van Sabbat.

Minha van de vespara van Tisha beab, zoo als in de week, men zegt geen Ragoem, en zijnde Sabbat zegt men geen צדקתך.

Minha van de vespara van Tisha beab leest men in de Groote Medras uitgezonderd op Sabbat.

Harbit

Niet zijnde Saliente Sabat, uitroepen “Manha dira Tefila as 7 oras”, en beginnen “על נהרות בב” en kadis רחום והוא רחום en lezen de gehele lezing, met een treurige Stem en na de amida יהי ש"ה" מבורך "ק" לעילא

Pag 101

ע"ה geen תתקבל, en zitten gaan (zijnde Saliente Sabat, zegt de Hazan de 2 eerste versos van ו"ה הקונן en dadelijk) beginnen למי אבכה Repiterende de Hazan het laatste woord van ieder vers, en eindigende repiteren de gehele laatste vers, en begint de Hazan וכו"ו en eindigende volgt ו"ה קדוש" en uitroepen van de verzen in het Spaans “A vos companha Santa”, repiterende het laatste woord van ieder vers, en de laatste vers, die is ו"כ"ו" פסח ב" מדוע ב" en daarna beginnen ו"ה רמא en daarna קדוש ואתה קדוש נא ימ" רמא en dadelijk kadis עלמא ע"ה" עלמא en met dit eindigt de Leezing en men is gewoon naar huis te gaan (zonder te zeggen goeden avond een aan den ander.

S' morgens

Men zet geen Talet noch Tefilim⁹⁹ ששמ, en beginnen ישתבח, en volgen de Lezing

Pag 102

זקו als in de week, en in de Tornada zeggen נקדש in plaats van נקדישך en ענו na de גואל ישראל en in plaats van ברכ"ו כהנים geen עושה השל"ו, en na de Tornada beginnen וארץ מזמור לאסף¹⁰⁰ en volgens het boek tot welke men dan uitroept “Psalm de Asaph” en volgen het boek tot ואל יעכב לפניך כל חטא ו"א" תפלתינו en volgt de Hazan van de week, daarna de andere Hazan, en daarna de Rubissim¹⁰¹ ieder hun vers, en eindigende volgen de RunisSim ieder zijn kina. de Hazanim zijn ook gewoon te zeggen eenige tot aan אזכרה אלה welke begint de Hazan, volgen de Hazanim en daarna de Rubissim, en eindigen staat de Hazan op en אמר" ציון

Pag 103

ע"ה Repiterende het laatste vers van ieder vers, en de gehele laatste vers, en volgt עלת"ו op dezelfde wijs, en zeggen אללי לי אללי daarna de עתיד דהוא קדש דהוא עתיד en daarna gaan de

⁹⁸ Hier staat een note naast de tekst: “Deze pregaõ doet men tuschen Minha en Harbit”. Deze opmerking staat in de Portugese versie EH_36 & 37 tussen haakjes in de tekst.

⁹⁹ Er staat tefilim (met een “m”), zo staat het ook in EH_36 & 37

¹⁰⁰ Stop, **einde stuk?**

¹⁰¹ Rabbijnen, zie bij mincha shabungot

Publicação os Senhores Dayanim desde RH que o forneiro I.L. Fontein, no rua 75 Batavierstraat, não he tem kasjer.¹⁰⁴

Missende stukken

In beide Portugese manuscripten (EH_36 & 37)wordt nog behandeld:

1. Ros Hodis Elul
2. Selichot in de manha
3. "Para reforma a finta"
4. Index

Voor de volledigheid geef ik hieronder de originele tekst (uit EH 48_E_36 pag 107-109) met in de footnotes een vertaling, gemaakt met Google Tranlate als basis.

Ros Hodes Elul

R. H. Elul cahindo en Sabat deve dizer o Hazan depois de aftara antes de גואלנו, os versos seguintes¹⁰⁵

כה אמר ה' השמים כסאי וכו';
והיה מדי חדש בחדשו וכו'
ויאמר לו יהונתן מחר חדש וכו'
ויאמר יהונתן לדוד לך לשלום וכו'

O segunde dia de R. Hodes entre minha e arbit pregoara: "**manha se dira saelihot os 5 horas**" e depois da amida de arbit, naõ se diz מבורך יהי ם ה" mas logo depois da amida començara o selihot da noite, como esta no livro, e depois de acabar dira "קדיש תת" o psalmo ממעמקי שיר המעלות¹⁰⁶

Em saliente sabat, depois da amida dira מבורך יהי שם ה" e logo סליחות קדש : ואתה קדש : שיר המעלות ממעמקים¹⁰⁷ קדיש תתק" : הבדלה : שיר המעלות ממעמקים

Selihot de manha

O Hazan¹⁰⁸ he o primeiro para dizer selihot em todaa os giros, e havendo berit ou noives, como taõ bem a vespera de Ros a sana e Kipur depois de ditto קל אך אפים se salta ihe אתנו e depois de ditto שומר ישראל¹⁰⁹ se salta e se començça אתנו

Fenis

¹⁰⁴ De heren dayanim kondigen aan sinds RH (Rosh Hodes of Rosh Hasana) dat de ovenbezitter I.L. Fontein in de Bataviersraat 75, niet kasjeer is **noch heeft**.

¹⁰⁵ R. H. Elul falling on Sabbath should the Hazan say after the haftara before גואלנו, the following verses

¹⁰⁶ The second day of R. Hodes, between minha and the arbit, the pregao: "morning selichot will be said at 5 o'clock" and after the amida of arbit, it is not said מבורך יהי שם ה" but soon after the amida begin the selihot of the night, as this in the book, and after finishing it will קדיש תת "the psalmo ממעמקי שיר המעלות

¹⁰⁷ On outgoing sabbath, after the amida will say מבורך יהי שם ה" and soon סליחות קדש :

¹⁰⁸ In EH_48_E_37 staan hier de woorden "de semana"

¹⁰⁹ The Hazan (of the week) is the first to say selihot in all the turns, and there being berit or noives (= chatan), as well as the eve of Ros Asana and Kippur after the אפים אך אפים skips to the אתנו and after the אתנו he jump and continues שומר ישראל

Para reformar a finta

Quande ay ocaziaõ de fazer a reforma nas fintas componem os S^{res} do maamad em companhia dos S^{res} velhos da nação, 3 colegios e a os 14 que elegend sedeita besiman tob que foy eleito par a refomar a finta dos S^{res} jehidim.¹¹⁰

---

¹¹⁰ On the occasion of the reformation of the fintas, they composed the senhores of the Maamad in the company of the old senhores of the nation, three schools, and the 14 who chose to sit Besiman Tob, who was elected to renew the fintas of senhores. Jehidim.